

ИБАРСКЕ НОВОСТИ

Лист за друштвена и политичко питања Краљевачког среза

★
Орган Среског одбора Социјалистичког савеза радног народа

БРОЈ 274 - ГОД. X

ЛИСТ ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО
РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

КРАЉЕВО — 19 СЕПТЕМБАР 1958 ГОД.

Редакција: ТРГ МАРШАЛА ТИТА 48
ТЕЛЕФОН БРОЈ 178

ПРИМЕРАК 10 ДИНАРА

СВЕТОЗАР ВУКМАНОВИЋ ПОСЕТИО НЕКА БЕОГРАДСКА ПРЕДУЗЕЋА

Он је одговарао радницима на питања у вези нових тарифних правилника

Недавно је председник Централног већа Савеза синдиката Југославије Светозар Вукмановић посетио индустријски басен београдске општине Палилула. Он је том приликом обишао текстилну индустрију „Београд“, фабрику медицинских инструмената „Сутјеска“, фабрику „Октобарска слобода“ и друге. Приликом ове посете Вукмановић се интересовао за услове живота радника као и о процесу производње у појединим одељењима ових привредних организација.

По завршеном обиласку, Вукмановић се одазвао на позив синдикалне подружнице „Октобарска слобода“ где је у свечаној сали одговарао на нека питања радника из целог басена општина Палилула, у вези с новим тарифним правилницима и неки м другим питањима.

На слици: Светозар Вукмановић приликом посете фабрици „Октобарска слобода“.

Епископ жички Г. Герман изабран за новог патријарха српске православне цркве

У суботу пре подне у Саборној цркви у Београду обављен је избор за новог поглавара Српске православне цркве. За новог поглавара изабран је епископ жички Г. Герман, који је дошао на овај положај после недавног преминулог патријарха српског Викентија. Нови патријарх је изабран тајним гласањем у закључаној цркви на двочасовном заседању Сабора који сачињава 56 чланова.

У недељу пре подне нови патријарх Српске православне цркве Г. Герман свечано је устоличен у Саборној цркви.

Нови патријарх Српске православне цркве Г. Герман (по рођењу Хранислав Борић) рођен је 7 августа 1899 године у Јошаничкој Бањи у Краљевачком срезу. Правни факултет завршио је на Сорбони у Паризу, а Теолошки факултет у Београду. Службовао је као писар Духовног суда у Чачку и као предворник ђакон епископа жичког Јефрема. Као трстенички архијерејски намесник био је у Миковцима затим у Врњцима, Сарајеву је у „Прегледу“ службеном листу Епархије Жичке. Касније је уређивао овај лист.

За референта архијерејског синода постављен је 1938 године, а 1951 године изабран је за викарног епископа моравичког. Нови поглавар Српске православне цркве изабран је 1952 године за епископа будимског, а 1956 године у цркви Свете Тројице у Краљеву изабран је за епископа жичког. За члана Синода биран је два пута узастопно.

Као представник цркве Г. Герман је досада боравио у Сједињеним Америчким Државама, Великој Британији, Француској, Западној Немач-

кој, Италији, Грчкој и Совјетском Савезу. Приликом посете архиепископу Атине, одликован је од грчког краља Павла, Орденом светог Ђорђа првог реда.

Проучавање програма СКЈ у организацијама ССРН

Недавно је идеолошка комисија Среског комитета, разматрала план одржавања низа предавања у организацијама Социјалистичког савеза. Закључено је, да предлози идеолошкој комисији Среског одбора Социјалистичког савеза, план према коме би се у основним организацијама, одржало око дванаест предавања са актуелним темама из Револуције и Програма СКЈ.

РАЗМАТРАНИ ПРОБЛЕМИ ИЗ ЖИВОТА И РАДА КОЛЕКТИВА

Састанку секретаријата среског и општинског синдикалног већа присуствовао Билан Даринко

Пре два дана одржан је заједнички састанак секретаријата Среског и Општинског синдикалног већа, на коме је присуствовао и члан Републичког већа синдиката Србије, Билан Даринко. На овом састанку разматрани су неки задаци и улога синдикалних организација по низу питања из живота и рада колектива. Било је речи између осталог, и о стању дру-

штвене исхране радника у привредним организацијама као и о раду општинских већа произвођача. У разматрању извршења шестомесечног плана производње у привредним организацијама, констатовано је да ово прво полугође било равномерно и поред тога знатно је порасла и продуктивност рада.

ЧЕТРАДЕСЕТГОДИШЊИЦА ПРОБОЈА СОЛУНСКОГ ФРОНТА

НА ГРОБЉУ ПАЛИХ СРПСКИХ ВОЈНИКА НА КАЈМАКЧАЛАНУ ПОЛОЖЕНИ ВЕНЦИ

ПРОСЛАВЕ ОДРЖАНЕ У ВЕЋИНИ МЕСТА КРАЉЕВАЧКОГ СРЕЗА

Пре четири деценије, на Кајмакчалану, вођена је једна од најкрвавијих битака у Првом светском рату, где су српски војници заједно са савезницима до ногу потукли непријатеље и тиме отворили пут за ослобођење домовине. Петнаестог септембра ове године навршило се ратно четрдесет година од пробоја Солунског фронта. Многи српски војници херојски су се борили, после страховитог повлачења преко Албаније и осталих ратних тешкоћа, исцрпљени, боси и гладни, повратили су слободу поробљеној Србији. Главни одбор Савеза бораца Југославије у сарадњи са преживелим ратницима организовао је на сећање славне борбе и херојских подвига српских војника, прославу 40-то годишњице пробоја Солунског фронта. У свим местима наше земље одржане су многобројне прославе, где су присуствовали преживели ратници, грађани и припадници Југословенске народне армије. Централни

део свечаности одржан је на самом Кајмакчалану, месту те славне борбе, где су поред преживелих ратника присуствовали и делегати Удружења француских ратника „Паоли д'Оријан“, који су такође учествовали у пробоју.

Делегација Савеза бораца Југославије на челу са Војом Лекодићем, у којој се налазило више истакнутих српских ратника посетила је Солун и острва Крф и Видо на којима су хиљаде српских ратника оставили своје кости. Делегација Савеза бораца Југославије, заједно са високим државним функционерима, положила је венце на солунском гробљу Зејтинци, где је сахрањено, после пробоја солунског фронта, 1.400 српских војника. Том приликом изгориране су прчка и југословенска химна. Сличне прославе одржане су у Београду, Скопљу, Краљеву, Чачку, Титовом Ужичу, Светозареву и другим нашим градовима.

НА ПРОСЛАВИ У КРАЉЕВУ 97 ПРЕЖИВЕЛИХ РАТНИКА

Нешто после 8 часова, у недељу пре подне, пред зградом Среског одбора Савеза бораца у Краљеву, по чели су да се окупљају преживели ратници из Првог светског рата и учесници пробоја Солунског фронта. Свечано обучени, старачког лика са многобројним ордењима на грудима изгледали су поносни солунски борци из Краљева и околних села. Мно

ги су се први пут срели после неколико година. Било је дирљивих момента приликом поновног сусрета. Многи нису знали о појединцима, да ли су живи, а таквих сусрета је било. Текле су сузе низ старачка изборана лица и дуго се нису раздвајали из чврстог загрљаја. Повели су се разговори из минуваних ратних дана и многи догађаји остали су у свежем сећању. Деведесет и седам ратника нашло се на окупу, поред мајки и породица изгинулих ратника. Неки су на грудима имали и преко десет највећих одликовања, од којих су 25 носилаца Карађорђевог звезде.

За време полагања венаца на Тргу Маршала Тита

Ведожић потпредседник НОС-а Вита Милошевић, потпуковник ЈНА Милутин Вучевић и други политички и јавни радници Краљева. На челу поворке испред великог броја венаца налазила се и ватрогасна блех музика

Преживели солунски ратници

Испред споменика, палим ратницима на Тргу Маршала Тита где су положени венци и цвеће први је го-

Лука Лазаревић говори

ворно преживели солунски ратник Лука Лазаревић из Краљева. Он је изнео ток борби које су се 1915 године водиле у Ибарској клисури и у којима је изгинуло 1.500 бораца из Краљева и бившег Жичког среза. Затим је говорио потпуковник Југословенске народне армије Никола Отовић који је истакао значај пробоја солунског фронта и херојство српских ратника у борби за ослобођење домовине, које је била буржоаска изаштала и поред толиких жртава српских војника.

Преду и замишљену слободу бораца Првог светског рата, остварили су нашим примером, млађе генерације у току Народно-ослободилачке борбе и народне револуције, — истакао је потпуковник Отовић обраћајући се преживелим солунцима постројеним пред спомеником на Тргу Маршала Тита.

Затим је ватрогасна музика нитони рала југословенску химну.

После свечаности на Тргу Маршала Тита, преживели солунци посетили су краљевачко гробље, где су на гробовима многобројно изгинулих бораца из Првог светског рата, положили венце.

У 11 часова пре подне председник Народног одбора општине Краљево, Стеван Суша приредио је пријем за преживеле ратнике са солунског фронта. На банкету, који је том приликом организовао председник краљевачке општине измеђане су многобројне здравнице, а затим је председник Суша поздрављао пре-

живеле ратнике. У пријатној атмосфери за време пријема, који је трајао (Наставак на другој страни)

ПРОБОЈ СОЛУНСКОГ ФРОНТА ПРОСЛАВЉЕН У ВЕЋИНИ МЕСТА КРАЉЕВАЧКОГ СРЕЗА

(Наставак са прве стране)

јао преко два часа евоциране су многобројне успомене, као и анегдоте из дана Првог и Другог светског рата. Из старачких грла разлегла се песма „Креће се лађа солунска“. Треперавим, звојним гласом прихватајући су је сви солунци. Многима су сузе навале на очи, сећајући се пре нука из најтежих дана Првог светског рата, када су били удаљени хиљадама километара од поробљене отаџбине. На крају пријема стари и млади ратници запевали су заједничким гласом песму „Друже Тито ми ти се кунемо“.

За време прославе 40-то годишњице пробоја солунског фронта преки вели ратници и Срески одбор савеза бораца упутили су поздравне телеграме Маршалу Титу и Главном одбору Савеза бораца Југославије. Сличне прославе одржане су у већини села Краљевачког среза.

Д. О.

Прослава пробоја солунског фронта у Саманлима

У Саманлима, прошле недеље одржана је свечана прослава 40-то годишњице пробоја солунског фронта у којој је узело учешће око 500 мештана из Саманла и околних села.

У 10 часова велика свечана поворка кренула је од саманлске школе са венцима и цвећем ка гробљу изгинулих ратника из Првог светског рата. На челу поворке налазили су

је евоцирао успомене и говорио о значају пробоја солунског фронта за ослобођење домовине од Аустроугарске окупације. После тога говорио је мајор Југословенске Народне армије М. Поповић који је истако узроке Првог светског рата, повлачење преко Албаније и вредност победе српске војске, осврнувши се на НОБ и коначно ослобођење наше земље по завршеној народној Револуцији.

На заједничком ручку, који је приређен за време ове прославе мајор Поповић, одржао је здравицу и истако значај учлањавања преживелих солунских ратника у Савез бораца Југославије.

На крају свечаности упућен је поздравни телеграм Претседнику републике Маршалу Титу.

Р. КНЕЖЕВИЋ

Свечаност у Врњцима

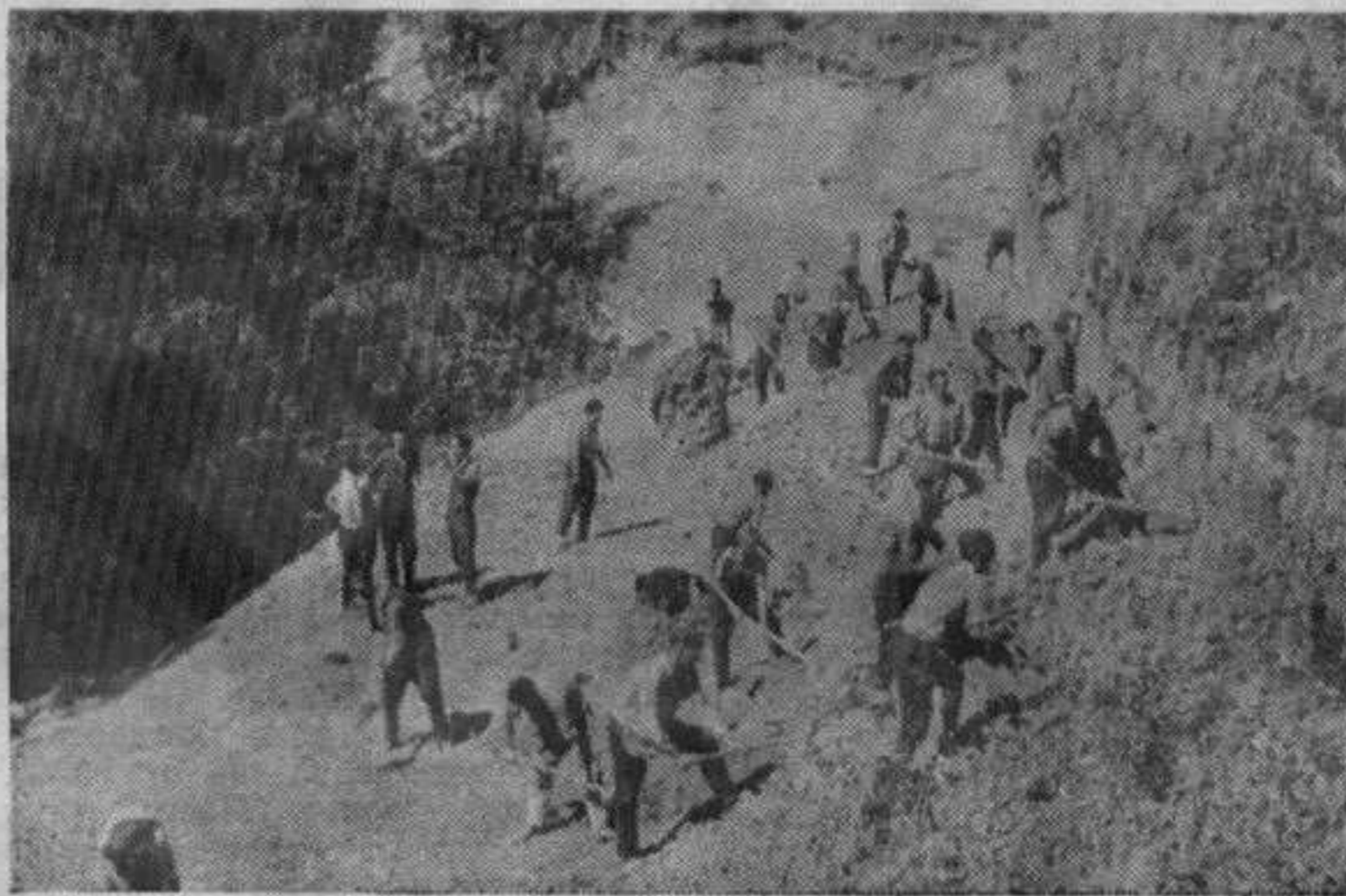
Поводом 40-годишњице пробоја солунског фронта, борци са солунског фронта послали су претседника општине Врњци и са њиме се задржали у дужем разговору. Овом пријему су присуствовали претставници масовних организација.

Том приликом претседник НОО-е Бранислав Трифуновић одржао је

ЗАБЕЛЕЖЕНО НА ГРАНИЦИ ДВА СУСЕДНА СРЕЗА

ЗБЛИЖИО ИХ ЈЕ НОВИ ПУТ

Каона, брдовито село, није у Краљевачком срезу. До Каоне се стиже преко Чачка и Гуче и треба прећи 81 километар. Постоји и други пут, ближи преко Рођевића, дуг 25 километара. Само краћим путем се теже стиже у село суседног среза, чији су мештани много више, економски везани за Краљево, него за Чачак. Краћа релација, а доста се путује. Чак је немогуће доспети обичним волујским колима, док моторна, већ неколико година не могу да дођу до Каоне. Пут је излокан и непроходан. Тако је још ове године, а идуће?..

Део пута у изградњи

На једном састанку збора бирача у селу Пекчаници, пре два месеца, нашло се неколико људи из суседне Каоне. Бирачи су расправљали о унапређењу пољопривреде. За време паузе случајно се повео разговор о изградњи пута и повезивању ова два села. Идеја је била интересантна и занимљива. Људи су се загрејали. Неко је предложио да идеју изнесу пред збор бирача. Онда је претседник месног одбора Пекчанице, Бранислав Тодоровић објаснио свима значај изградње овога пута. Бирачи су одушевљено прихватили идеју као остварљиву.

Неко је питао: „Где су нам средства?“

„Радићемо из самодоприноса“. Други су предлагали: „Да поправимо стари пут“.

„Нека о томе кажу надлежни техничари“.

А техничари и инжењери одлучили су да се више исплати изградња једног дела новог пута, него поправка стари. Израђени су планови и идеја са једног збора бирача лагано је почела да се спроводи у дело.

Каончани су још више били одушевљени када су сазнали да ће им суседи помоћи у изградњи пута, толико важним за њих.

„Заједничким снагама направимо пут бољи, него што се мисли“ — констатовали су они.

Од тога времена два села из два суседна среза, стално су у контакту. Осећали су да их сада нешто више везује, заједнички рад и нови пут.

Била је недеља. Дан када се сви одмарају. Пекчаница је изгледала, ауста.

То је био само први утисак лустог села, чије су ливаде напасала многа стада. Сунце је пекло, жга је неспорно замарала, а са другог краја села чула се хармоника и песма измешана са ударцима крампова и шкрипом колица. Село је било на окупу, у долини где се планинска речница, немирним шумом гудила у многим јаругама. Данас сељаци Пекчанице нису код својих кућа и не одмарају се. Изашли су на добровољни рад, на нову трасу пута. На овом ме

На траси новог пута

сту јуче је било брдо, мало даље шумарак, а позади њива. Данас је већ изникла траса. Дугачка, права, широка. Изгледала је некако мила и радосна као што су изгледали радосни људи, када су са лопатама и крамповима освајали свако ново парче трасе.

„Нови део пута биће дугачак 8 километара“ — прича одборник Ракић. Јуче смо сви радници и договорили смо се да изађемо и данас. Ко не може не мора — рекосмо. Кад ево, погледај, сви смо ту. Желимо што пре да завршимо оно што смо наумили. Само време да нас не омете“.

На другом крају пута слична слика. Крампови, лопате, колица, гомиле земље и људи, насмејани, овноје-

ни и весели. Њих 700 из Каоне, Властелице, Горњег и Доњег Дубца, први мравњак. Старија жена сељак ка, има преко 60 година, труди се да не застане у раду са осталима. Лопата је мало тешка за њу, али она као да не хаје, као ни њен 14-то годишњи унук који се прихватио тешких колица.

И док људи раде на траси пута, у шумарку, поред речнице, колудови или ма дигу се у небо. Оронили старац објлази јагњад на ражњу и сваког часа их надгледа да не загоре. Њему је поверена брига куvara. Схватио је то озбиљно и не дозвољава да се јагњацима ико приближи. Посматрам како педантно старачке руке уједна чено покриву дршку ражња. Напрсла луда вири му из уста и као да сам себи говори: „Није лако нахранити толико људи“.

Родољуб Пајевић, претседник већа произвођача из Каоне очито је задовољан са напретком радова. „Јуче кажемо у селу: „Идемо сви на рад“. Кад оно поред нашег села јавише се још три! Хоће људи да помогну. Кренусмо тако сви. Направили смо синоћ логор поред реке. Спавали смо на ливади и јутрос рано, док још сунца није било, навалисмо да крчимо пут. Данас нема одмора, а вечерас заједно са суседима из Пекчанице направисмо опште весеље. Морају људи мало да се разоноде. И треба им тога — прича Пајевић.

*

Траса новог пута износила је тога дана 3 километра дужине. До данас, вероватно су урадили још толико. За месец дана земљани радови биће готови, као и пропусти и мостови, на којима су радови такође у току. Онда ће даље радове преузети стручна снага и машине које ускоро треба да стигну. Добровољним радом и самодоприносом у изградњи пута Пекчаница — Каона, мештани

Стеван Суша поздравља старе ратнике

и ђаци са цвећем, затим преживели ратници чије су груди красила мно гобројна ордења, припадници ЈНА и велики број мештана. После комео рације и полагања венца, минутом ћутања одана је пошта изгинулим ратницима. Бивши ратник и потпуковник Радојко Јовандарић из Обрве поздравно је присутне госте, а затим

краћи реферат поводом 40-годишњице пробоја солунског фронта, а затим су „солунци“ износили догађаје из Првог светског рата.

Посета је учињена на иницијативу организације Савеза бораца НОР-а. После одржане закуске, борци су били задовољни овим пријемом.

С. РАТКОВИЋ

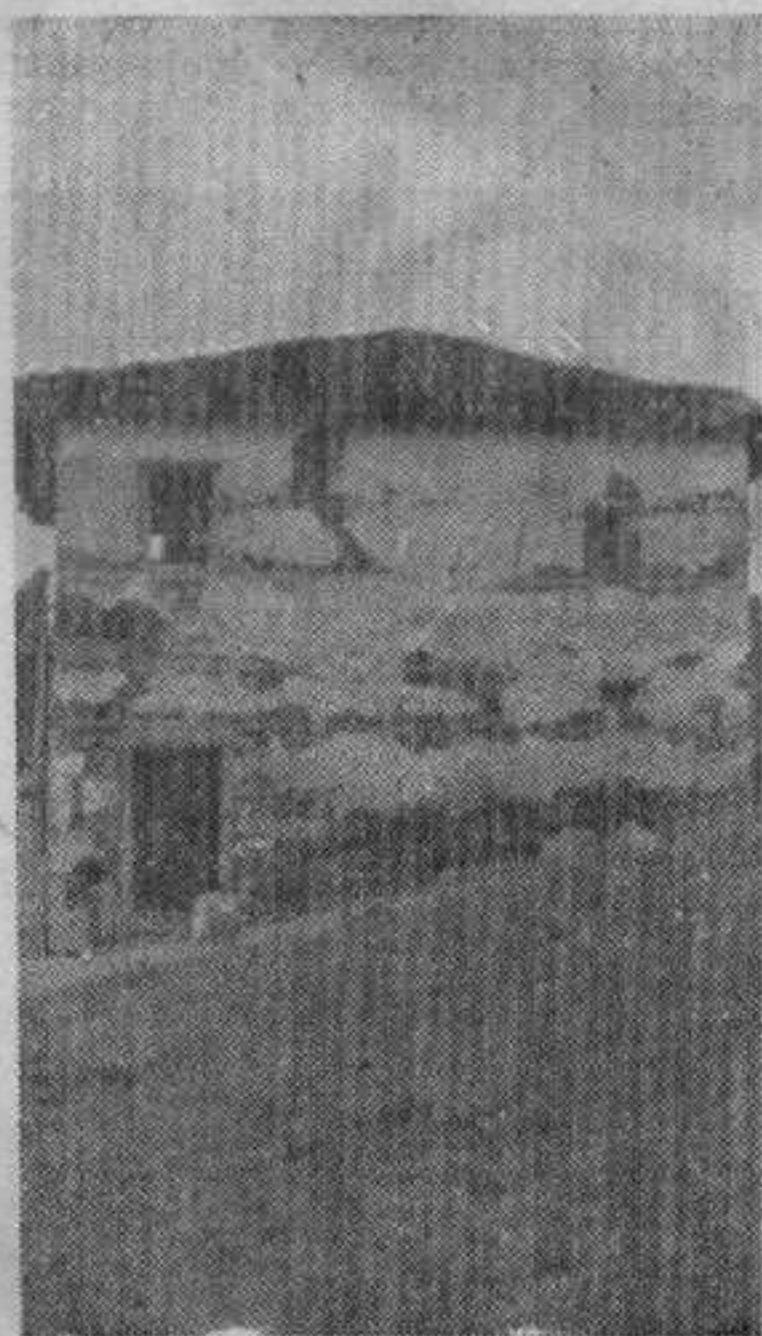
Ибарске куле

Нисам начисто с тим да ли би било умесно ставити под заштиту такозване куле које су преостале дуж некадашње српско-турске границе. Наше граничне куле су биле карауле, а турске су називане кулама. Још с распознају темељи од куле на куластом брду над самом Рашком. Било је то, уствари, право утврђење, које је потсећало на такозване фортице, које је Аустроугарска подизала дуж границе према Црној Гори. Била је читава до пре 20 година. Стајала је као историско знамење у крају Рашке. Њу су оближњи сељаци разваљали и камен употребљавали за зидање својих кућа.

Можда је требало сачувати тај последњи споменик Турске. Мога се преуредити у завидан излетнички ресторан, или у локал за музејску збирку. Но то су сада само приче. Куле нема. Може се видети једино на старим фотографијама варошице Рашке.

Нема ни утврђења позади Куле на Мерџеву. И оно је било на догледу Рашке. Али преостала је кула у Кончулићу. Држи се и преживљава последње дане.

Слична њој још стоји кула у Лешку, на узвишењу изнад овог насеља. Уколико стоји у питању да ли би било умесно заштитити и од пропадања сачувати кулу у Кончулићу, мишљења сам да ово насеље — Леш-

Остатак ибарске куле

шак, које се живо изграђује и већ

претставља варошицу или њен озбиљан зачетак, требало би о кули да поведе рачуна. Обезбедити тај историски споменик од пропадања. Временом, можда, користити као локал за музејску збирку.

Свакако о овим кулама требало би да се чује реч стручњака из Завода за заштиту старина.

М. БРЕВИНАЦ

ДОБРОЈ СЛУЖБЕНИЦИ ЗАСЛУЖЕНО ПРИЗНАЊЕ

ДАНИЦА-ДАНА СТОИМИРОВИЋ, досадашња службеница Среског суда, имала је ових дана прилику да увиди и осети пажњу коју су јој, при одласку у пензију, за њен савестан службенички рад и залагање на радном месту — указали синдикална подружница, и радни колектив у коме је радом провела толико година.

На заказаној краткој синдикалној седници при крају радног времена 11 овог месеца, којој је задњи пут била присутна и Даница, претседник подружнице Драган Томић, судија Округног суда, сажетим краћим поздравом истакао је залагање и савестан рад службенице Данице као и њен правilan однос према странкама које су саобраћале у суду и опростно се њоме испред подружнице. А испред радног колектива Среског

суда са овом вредном службеницом опростио се претседник Душан Поповић.

На крају другарици Даница Стоимировић су предати поклони од стране колектива.

Дана, очигледно задовољна али и дирнута оваквом пажњом и одатим признањем, поздравила се са свим службеницима и уједно се захвалила тако лепој пажњи.

Кад су другарице из суда, приликом отпхајања, запитале Дану, како има осећање одласком у пензију, она мало гајута оваквом радозналости, кроз осмех је одговорила:

— Одменити мало Бору у домаћинству и посетити више, пажње породици. Али наставила је, на рад у суду се не заборава.

ИБАРСКЕ НОВОСТИ

Лист за друштвена и политичка питања Краљевачког среза. Уређује редакциони одбор Главни и одговорни уредник

МЛАДЕН СТОЈАНОВИЋ

Технички уредник

ДРАГОЉЕВ ОБРАДОВИЋ

Уредништво и администрација Краљеву, Трг Маршала Тита 14 Годишња претплата 520 динара Полугодишња 260 и тромесечна 130 динара.

Жиро рачун код Кооперативне банке 107-70-2-78 Телефон 178

Штампа „Слово“ — Краљево Омјалашки улица бр. 2

Састанак савета за робни промет

ПОСТИГНУТО ЗНАТНО СМАЊЕЊЕ материјалних трошкова у трговини

Све боље снабдевање потрошача

На свом другом састанку, Савет за робни промет среза, коме је претседавао Стеван Суша, разматрао је промет робе у првом полугођу ове године. Анализа, коју је поднела Да на Ристовић члан савета, потврђује да је у трговини остварен промет у првом полугођу ове године за 136%, према истом времену у 1957 години. Ове године, трговина је остварила Укупни приход у првом полугођу са 135,75 одсто.

Напори трговинског апарата, како је изнето у извештају, били су усмерени и у правцу смањења растур — کالا. Тако је, растур у трговини на велико, од 0,14 у првом полугођу 1957 године, за исто време у 1958 смањен на 0,05. У трговини на велико и мало то смањење износи 0,07 док је код трговинских радња од 0,14% смањено на 0,08%.

Знатне уштеде, постигнуте су и у смањењу материјалних трошкова. У трговини на велико, то смањење из изражено у процентима од оствареног промета, износи 5,47% у првом полугођу ове године, према истом времену у 1957 години. У трговини на велико и мало, то смањење износи 8%, док у трговинским радњама износи 2,38%. Такође су знатно смањени издаци на дневнице.

Обавеза трговине према заједници, износила су у 1957 години 25% од оствареног дохотка, у овој години изне 54%.

У дискусији, повезано са радом особља у трговини, било је речи и о неким западањима и примедбама, које су изнотрене на зборовима бирача.

— Постоје реални услови за повећање промета, само је проблем обртних средстава, истакао је председник савета Стеван Суша.

И.

Припадници ЈНА проучавају материјал са VII конгреса СКЈ

У свим организацијама Савеза комуниста припадника ЈНА проучава се Статут и Програм Савеза комуни

ста који је донет на Седмом конгресу.

Статут се проучава на састанцима основних организација, док ће се Програм проучавати на часовима одржаним за политичку наставу.

Пред почетак проучавања конгресног материјала извршене су обимне припреме које су се састојале из набавке конгресног материјала, састављања планова, препитат на лист „КОМУНИСТ“ који ће давати коментаре, присуствовања свим предавањима које организују домови ЈНА, а која су у вези са пројектом програма СКЈ.

Први састанци за пројекат конгресног материјала показали су да су припреме основних организација биле успешне, јер су сви комунисти, као и неорганизовани другови били потпуно припремљени. Даљи рад у јединицама ЈНА вршиће се по већ уведеном плану.

М. БОКИЋ

НЕШТО О БЕРБИ ШЉИВА

Главно мекло у воћарству заузима шљива. Она је веома цењена, како у земљи, тако и у свету. Ово долази због повољних теренских и климатских прилика за њено гајење. Квалитет и боја плода (мисли се на шљиву „мацарку“ — „пожегачу“), наше шљиве су неупоредиво боље од других врста шљива у свету.

Далеко се може да постигне већа цена за извоз шљиве бранице него, ако би се иста преродила у ракију. Шљива је доста осетљива према повреди. Ако се транспортује на даља тржишта треба је брати пре потпуног зрења, док је још чврста. Незрела шљива „пожегача“ је опорна и неукусна, кисела, није слатка. Обрива пре сазревања уопште не може да постигне овоју праву сласт и укусу, што није случај са неким врстама и сортама другог воћа. Превидне зреле шљиве нису за транспорт.

Шљива за продају и потрошњу у свежем стању бере се у оном зре-

њу, када изгуби киселост и опорост, кад постане слатка, кад добије тамно плаву боју pokožице, а златно жућку боју меса, али при свему томе да плодови буду чврсти, како би издржали дужи транспорт.

Овзко обраћа шљива може у свежем стању да се одржи 12—18 дана. У хладњачама може да се одржи до два ипо месеца.

За трговину у свежем стању, било за домаћу потрошњу, било за извоз, долази у обзир само шљива „браница“. Бербу треба обављати само ујутро после росе. Може и после подне по хладовини, ако није много топао дан.

Шљива се бере с петелком и по трговачким прописима не дозвољава се више од 10% без петелке. Приликом брива на плоду строго чувају ону плаву боју — пепељак, јер, поред лепог — привлачног изгледа, он чува шљиву — чини је дуготрајном у свежем стању.

Р. Н. Павићевић

Организована друштвена исхрана радника у Брвенику

На проширеном пленуму Општинског синдикалног већа у Баљевцу разматран је недавни проблем исхране радника. Прихватајући одлуку пленума, у секцији кметолома у Брвенику, на иницијативу синдикалне подружнице, основана је радничка меназа. За исхрану у менази пријавило се 10 радника, међутим, после два дана рада, пријавило се накнадно преко 30 абонената.

Цена оброка износи 40 динара. Сем намирница, све друге трошкове сноси секција.

Р. Л.

Земљорадничка задруга Врњци — Руџинци — Липова подигле винограде

ВРЊЦИ. На површини од два ха земљорадничка задруга подигла је плантажни виноград са стоним сортама грожда, а на површини од један и по ха засадила је сорте крушке. У међуредовима винограда и воћњака, засадила је малине.

Има уљаних погача а не користе се за исхрану стокe

ВРЊАЧКА БАЊА: „Житопродукт“ има већ дуже времена у магацину

ПОЉОПРИВРЕДА У НАШЕМ СРЕЗУ

У ЛАЂЕВЦИМА ПРЕД ЈЕСЕЊУ СЕТВУ

Већа сарадња са задругом кроз кооперацију

као и на свим пољима среза, суша је учинила своје.

Корене хибридног кукуруза у Игњатовој њиви испречило се из стабљика, за које као да није било суше.

— Само, ипак сам погрешно, вајка се Пројовић. Ничам баш поступно по саветима стручњака и задруге. Ко лико бих тек тада добио, да сам по слушао? Ни за длаку више нећу отступити, каже он и показује суседоу њиву, која је засађена истог дана када и његова.

А за суседној њиви једва да ће имати нешто пабирака.

дриветинара постала туђа.

Сименталски дој говеда може се рећи, да је већ одомаћен у Лађевцима. Од сименталских крава добија се више и млека.

— Није рентабилно држати бика. То је изувише скупо. Теле које сам добио путем вештачког осемењавања, боље је од свих других телад, каже Бошко Јовић.

Напустили смо село, у коме смо чули пуно леких речи о ветеринару, који се у поноћ одазива пољопривредницима, када затраже помоћ за стоку. Напустили смо село и задругу

За време вршидбе

Радована Ђурђевића, једног од првих коопераната у Обрви, нашли смо код куће тога јутра.

— Са чистом рачуницом сам прихватио кооперацију. Нисам хтео да узимам од приватника сумњиву семенку пшеницу. Она је притом и скупа. Друго, зашто бих улагао у радну стоку, па да ми лежи некоко риниша? Задруга ће ми са трактором боље узорити, него што бих ја и са најбољим воловима, каже Радован.

И Радован нам је показао своју њиву засађену хибридном кукурузом „Небраска“. Показао нам је и братовљеву баш до његове а која је врло слабо родила, мада је земљиште било добро. И Радован тврди, да би сигурно добио већи принос, да је применио све мере, које му је задруга препоручивала.

После ратарства, сточарска грана је најразвијенија. Вештачко осемењавање крава и раснија грла у говедарству све више потицкују непродуктивну бушу. Досада је вештачки осемењено код ветеринарске станице преко 130 крава. Рацим свињама „Корвал — Моравка“ уступају место домаће непродуктивне.

У Лађевцима је и недеља за ветеринар радни дан. Ветеринара Божи дара Митровића и болничара Михајла Савића нашли смо још у раним јутарњим часовима у Горњим Лађевцима. Били су на раду. То је био рејон, један од бројних, у коме је тога дана вршена вакцинација свиња против куће. У овом селу пољопривредници сточари знају само за ветеринара — чак им је и кастрација на

гу о чијем смо управнику чули, како увек стигне са свима до поразног пара, шта се може учинити на унапређењу пољопривреде.

Лађевце смо напустили у подневним часовима, када је омладина журила на фудбалску utakmicu код ветеринарске станице. Враћали су се у то време и чланови пет задружних екипа са лепим резултатима у склапању уговора о кооперацији тога дана.

СЕДАМ УЗАЛУДНИХ ДОЛАЗАКА

Формирањем испоставе завода за социјално осигурање у Баљевцу, те желимо се да служба социјалног осигурања буде ближа осигураницима. Ра није су осигураници ради остваривања својих права ишли у Рашку или Краљево, што је заједницу скупо стајало. Наша очекивања од испоставе, изневерена су у неким случајевима. Није ретак случај, да осигуранци за наплату путних трошкова по неколико пута долазе, због тога што одговорни службеник није увек на радном месту.

Слично се и мени догодило. За пет дана, седам пута сам долазио ради наплате путних трошкова. Међутим, одговорни службеник — два три пута ми је договорно да нема новца. У друга четири случаја, службеника уопште није било на радном месту. Овакав однос и савомоља службеника, који долази на посао кад хоће, одузима много времена нама осигураницима. Ред би био да надлежни о овоме поведу рачуна.

Миливоје РАСПОПОВИЋ

НЕХУМАН ПОСТУПАК

Дана 29 августа, када сам свратио у општински одбор у Витановцу, у ходнику пред канцеларијом наишао сам на једну осамнаестогодишњу девојку, која је у настану нервног напада лежала на бетону. Службеници општине пролазили су поред ње и не покушавајући да јој пруже помоћ. Један други службеник, да не би прошао поред ње, прескочио је клупу, да би ушао у другу канцеларију.

Но нису сви људи овакви. Један млади радник Фабрике вагона из скромности ми не рече име-притекао је овај девојци утомоћ, и једна жена-вероватно помоћна службеница народног одбора. Девојци смо у казали помоћ колико смо умели. Како сам сазнао, отац ове девојке, Светозар Милошевић земљорадник из Витковца, одрекао се ње, од како је оболела. Девојка је тако пуштена уличи и свом удецу.

Чудноват и нехуман поступак овог оца је свакако за осуду, али ни поступак појединих службеника општине Витановац није на овом месту Драган Вуксановић

Фоторепоуршер је забележио

ГОМИЛЕ ЖИТА

Суша је у неким крајевима умањила принос житарица — нарочито кукуруза. То је изазвало у току два протекла месеца прилично забринутост међу пољопривредницима. Међутим, интервенцијом органа власти, „Житопродукта“, срезког савеза и земљорадничких задруга, nestaница је знатно ублажена довозом кукуруза.

У магацинима „Житопродукта“, задруга као и на тржишту у пијачним данима увек има кукуруза.

Предузете су мере и за довоз концентроване и кабасте сточне хране.

КУЛТУРНИ ЖИВОТ

ШКОЛСКА ГОДИНА ЈЕ ПОЧЕЛА

Наши малишани су недавно почели нову школску годину. Дворишта осмогодишњих школа испуњена су жагором и несташним играма деца и девојчица.

Ове године уписан је већи број ученика у односу на прошлу годину. У Краљеву, по осмогодишњим школама, уписано је 3.275 ученика. Овако велики број ђака наметнуо је потребу за оснивање још две осмогодишње школе, тако да их сада имамо четири.

Просветна трибина

Проблеми школства у 1958/59 години

Почетак ове школске године, ба према томе и проблеми везани за њега, разликују се од ранијих година. У овој школској години улазимо поред уобичајених и редовних припрема и огромним новинама и новим задацима који захтевају брзину и револуционарну промену у нашем школству са већ изграђеним основним принципима школске реформе и новог Закона о школству.

Савеш је на седници, поред решавања коначне појуне наставничких места у средњим и стручним школама и осталих персоналних питања, разматрао питање, пошребности и могућности отварања нових и заштирање постојећих стручних школа и њихових одељења-капацитета. Тако је Савеш због великог прилива свршених ученика осмогодишњих школа као и због повољнијег решења наставничког кадра у овој години поднео Предлог Народног одбору Среза да се у Краљеву ове године отвори Средња медицинска школа, као и да се отвори још по једно одељење првих разреда у Средњој економској, Индустриској и Мајсторској школи. За сва ова нова одељења већ су се раније били пријавили и Подожили пријемне испитне ученици, изузев што ће се у Средњој економској школи обавише делимични дописни пријемни испити где ће се пријемити још десет ученика.

Савеш је, такође, разматрао оправданост даљег ојштења Школе ученика у привреди која има свега 30 ученика. Због још недовољно сагледане ситуације ове школе и смештаја, зайослења и школовања ових ученика у Краљеву, Савеш је препоручио Секретаријату за Просвету и културу да у заједници са Секретаријатом за рад и радне односе и са Срећком занатском и Штровинском комором испита могућности и услове убослења и смештаја као и пријема ових ученика у Краљеву, па да поднесе Предлог Срезу ради доношења коначне одлуке.

Констатирано је да је мали број осмогодишњих школа, а још мање основних, средњих и стручних, извршиле неопходне припреме за спровођење новог Закона о школству. Констатирано је да је огромној већини просветних радника и многим руководиоцима школа, још није јасно шта се хоће школском реформом.

Решено је да председник Савеша за Просвету и културу Среза, Раде Борисовљевић поднесе реферат по овим питањима на наредном заседању Народног одбора Среза. На овом заседању ће се донети закључци и поставити основни задаци школама и осталим органима и организацијама да даље спровођење ових најважнијих задатака у школству у овој и наредним годинама.

Поред осталих закључака и задатака који ће се донети на овом заседању, Савеш је на својој седници констатирао да је нужно још одмах почети са разним савештавањима и састањима школских органа, органа народне власти и представницима политичких и друштвених организација, привредним организацијама, јачким родитељима и зборовима бирача. На овим савештавањима и састањима, поред осталих сталних и систематских форми, ће се расветљавати дешавања и конкретније принципијелна питања, као и питања која се могу саображавати и примењивати одређеним местима, школама и њиховим посебним питањима.

М. В.

За време наставе у кабинету

Две осмогодишње школе почеле су наставу у својим просторијама, док новоосноване школе: „Доситеј Обрадовић“ и „Јован Поповић“, у недостатку својих просторија, одржавају наставу у Гимназији и осталим школама.

Највише је уписано ученика, на почетку ове школске године, у осмо годишњој школи „IV Краљевачки батаљон“. У 14 учионица, 26 одељења, похађа наставу 974 ученика. Од тога броја уписано је у ниже разреде 573, а у више 401 ученик.

Новооснована осмогодишња школа „Доситеј Обрадовић“, по броју уписаних ученика, долази одмах за овом претходном школом. У њој је уписано 859 ученика, где се настава одвија у 12 учионица, односно 22 одељења. Од броја уписаних ученика ове школе, у ниже разреде, наставу похађа 492, а више 367 ученика.

У другој новооснованој школи „Јован Поповић“ уписано је у ниже разреде 367, док је у више 356 ученика. Предавања у овој школи одржавају у 10 учионица Гимназије и 20 одељења.

Осмогодишња школа „Јован Курсула“ има уписаних 699 ученика од чијег броја похађа наставу нижих разреда 356, а виших 343 ученика. Предавања у овој школи одржавају се у 18 одељења и 8 учионица.

Упоредо са осмогодишњим школама почеле су са радом забавишта и школе за опште образовање.

Настава по свим нашим осмогодишњим школама одвија се у две смене, где пратодневну наставу посећују углавном ученици нижих разреда, а поподневну ученици виших разреда.

Свим ученицима наших осмогодишњих школа, на почетку ове школске године, Редакција „Ибарских новости“ жели много успеха и радости.

М. ЛАЗОВИЋ

Београдска филхармонија у недељу у Краљеву

У недељу вече у сали позоришта краљевачка публика имаће прилике да присуствује концерту београдске филхармоније. Седамдесет чланова београдске филхармоније под диригентском палицом Крешимира Барановића и Живојина Здравковића известиће за време концерта у Краљеву: Прву свиту из „Охридске легенде“, од недавно преминулог композитора Стевана Христића, затим „Концерт за оркестар и виолину“ од Бруха и Пету симфонију („Из новог света“) од Дворжака. На овом концерту наступиће као солиста наш познати виолиниста Бранко Павевић.

После концерта у Краљеву београдска филхармонија гостоваће у понедељак вече (22 септембра) у Врњачкој Бањи. Д. Е.

Италијански певачи са успехом су гостовали у Краљеву

Прошле недеље је гостовала код нас група певача забавне и без музике италијанских радио станица и телевизије са познатим оркестром Нина Равазинија.

На традицијама негована забавне музике, у лепоти мелодије и хармонској једноставности, овај концерт нам је најомишљеније потврдио велику музикалност и монументална музичка достигнућа једног нама познатог поднебља.

Оркестар Нина Равазинија оставио је непосредан утисак једног музичког доброг колектива, дискретног у пратњи, ритмички сигурног и динамички дотераног.

Ариоданте Дала, као певач, имао је пријатан и топао глас, као и профињену музикалност, док је Лауна Сакони, у свом алту, поседовала велику изражајност и осећај ритма. Лучијано Берета био је инвентивнији при певању, него квалитетан у гласу.

Млади Енрико Карбони показао је нежну боју гласа и изразиту осећајност, коме је недостајала боља пратња на гитари.

Лили ди Стефано и Мирјам Борђини нам пружише своје праве гласове могућности због техничких недостатака.

Највећи успех концерта био је несумњиво клавирски наступ Нина Равазинија, композитора бројних забавних мелодија. Његове композиције је, лаког и забавног карактера, наставак су само великих музичких традиција Италије, а неколико изведених његових дела, која смо чули на овом концерту, били су осећајно и непосредно интерпретирана.

М. САРИЋ

Луана Сакони

ција Италије, а неколико изведених његових дела, која смо чули на овом концерту, били су осећајно и непосредно интерпретирана.

Наступ познате италијанске комичарке Марије Пије Арканђели претставно нам је непосредно један таленат, који је имао духа да насмеје.

Прослава и дефиле ученика

У уторак је неколико хиљада ученика осмогодишњих школа са територије општине Краљево прославили почетак нове школске године. Са амблемима својих школа и симболима, који треба да означе жеље и циљеве рада у новој школској години, ученици су продицеливали улицама града топло поздрављени од грађана. У поворци дугој шареница и песме одморних и орних ђака видно су се истицали транспаренти петица и четворка, географских карата и макета, као и застава освојених за успехе у ранијим школским годинама. Најмлађи учесници свечаности, пионир из забавишта, са белом пионирским

ским капама и разнобојним марамима, посебно су обележили ову поворку и дали јој свечани изглед.

После дефиле, у дворшћу школе „Четврти краљевачки батаљон“ председник општине Стеван Суша поздрављају ученике пожелавши им срећан почетак рада. За узврат најмлађа пионирка је у име својих другова и другарица предала председнику Суши велики букет цвећа.

Истог дана најстарији ученици новоформиране Четврте осмогодишње школе радилци су на новој аграрној своје школе која ће ускоро примити ђаке. Б. Ђ.

ЖЕНА У ПОРОДИЦИ И ДРУШТВУ

Како поступити са децом у претшколском добу

Прва конкретна знања деца стижу још пре школе: она прате рад укућана, попримају њихове обичаје, по државају их. Али, у врло много случајева, са децом у претшколском добу нико — па чак ни родитељи не раде. Све се прелупта школи, с убеђењем да ће она децу свему научи-

РАД У ИГРИ

је веома користан начин васпитања. Како да се то постигне? Најбољи је начин да се заједно с дететом израђују разни предмети и играчке од хартије. Не ваља децу пречавати („упрљаћеш руке“) да од земље месе разне ствари; даје им

писању. Не ваља; тиме се дете претоптерећује. Али у том добу дете већ може, а и воли да црта. Тако ће научити како се употребљавају оловке и боје, што ће му, истовремено, пружити велико задовољство. Родитељи који већ у петој години уче дете да чита и пише, сматрајући да је то најбитније за његово образовање — греше. Оставите то школи, а дете припремите да му читање и писање буде игра и забава ка да дође у школу.

ИГРАЧКА НИЈЕ ЛУКСУЗ

— како то неки родитељи сматрају. Напротив, она је деци веома потребна. Не само сликовнице, већ и друге играчке, као што су мале шерпе, крвстићи и тако даље — претстављају књиге из којих деца свакодневно стижу нова знања и искуства.

СИТАН РАД

је одлично средство за васпитавање деце у претшколском добу, јер ће на тај начин стећи правилне навике већ у раној младости. Дете може мами да помаже у ситним пословима, да се само облачи, пере зубе, умива. Али, у томе не треба претеривати, сувише их оптерећивати на рачун играња, јер се у игри деца крећу, физички развијају и уче да буду домаћини, праће, јакачи бициклисти.

Практични савети женама

ЗИМНИЦА

Узима се једнака количина разног воћа, чему се може додати и нешто парадајза. Јабучке, крушке, дуње, брескве, шљиве и парадајз се оперу, очисте, исеку и ставе у чисту шерпу да се прокува. Када је маса мекана, треба је пропасирати и поново ставити да се кува. Када се прокува, додаје јој се шира од трожфа и очишћене и прогњечене динје. Затим се даље кува уз непрестану мешање. Када је пекмез скоро куван, додаје му се шећер — по укусу.

Уместо кувања и пасирања воће се може самлети на машини за месо и одмах кувати као пекмез.

Докторе, шта да се ради?

АКО СЕ НЕКО РАНИ ИЛИ ОЗЛЕДИ?

Рану трба што пре заштитити чистим завојем. Добро је ако је завој и стерилан, јер је он без клица. Ако у кући нема таквог завоја, а рана је озбиљна, онда се може привремено повезати и чистим платном које пре употребе у ове сврхе испеглати врућом гелом. Запамтите: јод се ни кад не ставља на рану, већ само ОКО ране. Ако се и рана маже јодом, она ће се теже зацелити, пошто ово средство за дезинфекцију оштећује ткиво у рани.

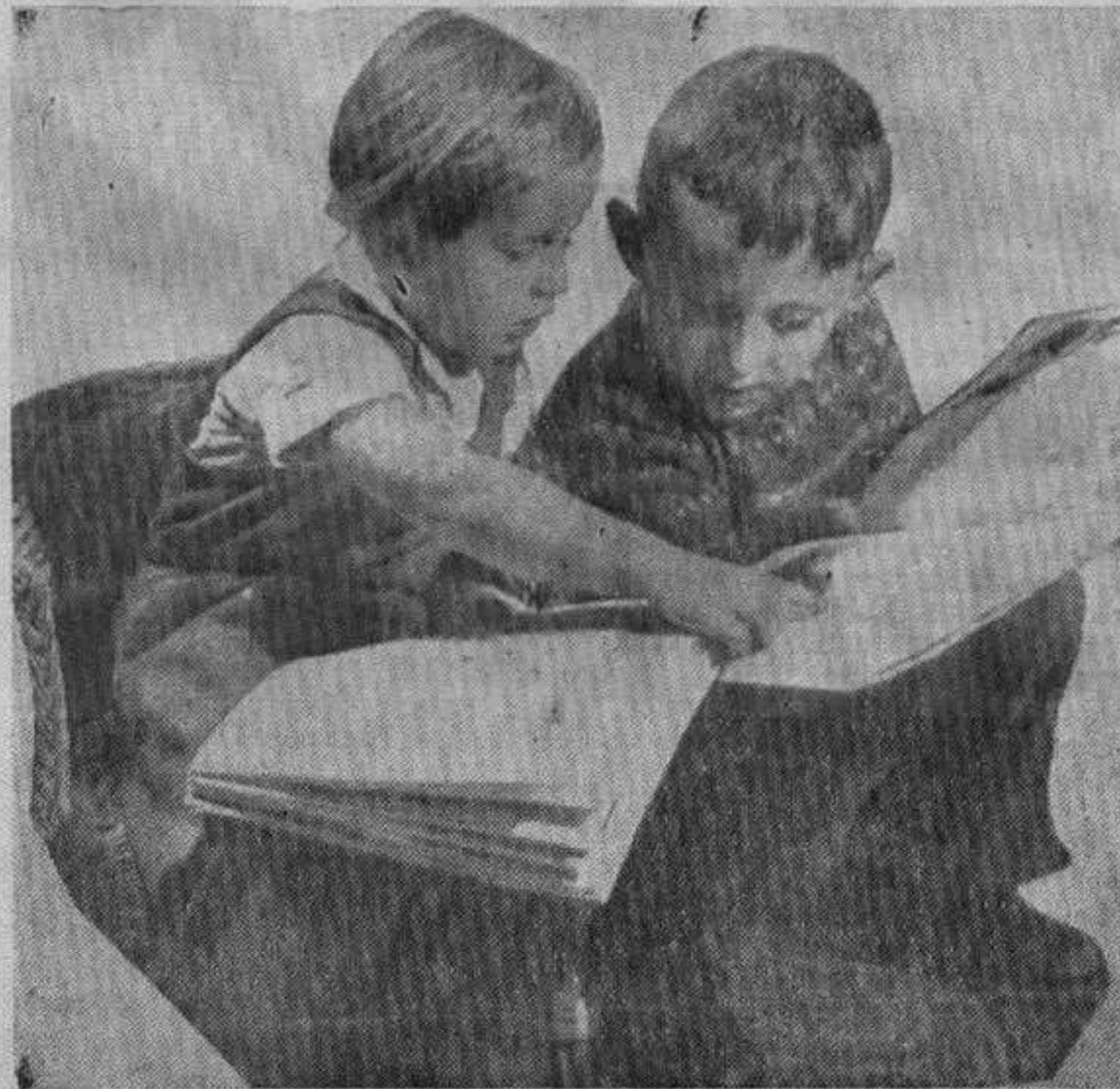
Ако рана не крвари јако, треба пустити да крв слободно цури; она

ће добро испрати рану од нечистоће.

Рана се не сме дирати прстима.

АКО СЕ НЕКО ОНЕСВЕСТИ

Положите га одмах на постељу или каупу и ставите му нешто под нога, да би биле на вишем месту. Тиме ће крв брже доспети болеснику у главу. Онесвешћеном се ставља под нос текућина или предмет јаког мириса (сирће, хрен, лук, амо нијак и тако даље). Када се освести, треба му дати чашицу ракије или црне кафе.

Над књигом

ти, поправити, васпитати. То је погрешно, јер услед таквог односа деца су пропуштена себи и на тај начин се у свет најмлађих уносе први погрешни погледи на њихову најближу околину.

крнице да од њих шију хаљинице за лутке, и тако даље.

„БИЋЕ ИМ ЛАКШЕ У ШКОЛИ“

— сматрају неки родитељи и мамају своју децу учећи их читању и

ПОВОДОМ ЧЕТРДЕСЕТОГОДИШЊИЦЕ ПРОБОЈА СОЛУНСКОГ ФРОНТА

Прелаз Српске војске преко Ибра 1918 године

...Био сам на осматрачници, када ми војник донесе једно велико писмо. Окретао сам га са свију страна, размишљајући ко ли ми то пише тако дугачко писмо. Отворио сам ко верат и нестрљиво окренуо последњу страну писма... „Твој Драгослав“.

— Ах, обрадовао сам се. Пошто се било смркло, затворио сам прозор, где је био смештен дурбин и у палано батеријски фељер. Задовољан као дечак који чита љубавни роман, сео сам на пољску столицу и почео читати.

1 август, 1916

Драги и једини друже,
Много времена је протекло од онога дана, када нас је живот извукао из наше студентске собе и као нека центрифуга разбацио по белом свету. На почетку нашег младалаштва увучени смо у ратни вртлог, где су се у крви утопили наши синови, идеали, љубавне чежње. Не питам се зашто је све то било потребно. Али, утврђујем чиницу, тако је било, и тако се још увек догађа.

Били смо дечаци, који још ни у живот нису заборавили. Тек сада, када сам под утицајем страшних збивања пре времена сазрео, сазнао сам колико смо били свежи и неискрени... За врме дугих ноћи бдења на осматрачницама, или у рову, старији другови причали су своје доживљаје из младости. Били су неискрени. Они су ме у послу сматрали за себи равнот друга и очекивали су да им ја нешто проговорим о своме животу. Али, сем неколико дечачких доживљаја у основи безазлених, а за њих готово безначајних, ја им ништа више о себи нисам могао рећи. И онда сам измишљао догађаје...

Не знам, да ли су веровали. Али је сваки од њих допуњавао моје казивање са много прича из свога живота, који су, и по садржини и по своме саставу, били далеко изнад онога што сам ја измислио.

У часовима осаме, мислио сам на наше друговање... Били смо надахнути младости. Носили смо бујне косе и разбашурене кравате. Кроз отворен прозор наше собе допирао је мирис трешњиног цвета, а ми смо невали...

Наша младост била је неокаљана, непорочна, непреживљена. Она ме потсећа на тиху, бистру реку, обасјану јутарњим сунцем, уоквирену мирисним цвећем, на реку која, по некој уклетој коби, наједном понире у бездан. И нама је остало само сећање на те дивне испуњене поштењем мишљу, надахнуте вером за људску слободу, на дане, када су очи пламсаале, а срце треперило... Све је било уобличено благим облицима, насмејано надахнуто. Али... настао је понор. У овом вртоглавом наступу, многи наши другови погубили су животе или су постали руине чије су патње толико снажне, да се и не сећају више прошлости. А нама, који смо преживели на срећу, или можда несрећу, помисао на прошле дане спасава душу...

Прошлост, давана прошлост, друже једини...

А да ли се ње сећаш?... Не смеј ми се. Две године пливамо у крви, па си можда огрубео. Али ја те замисљам увек као голобрадо момче, које покрвени кад погледа жену. А теби сам се једино поверовао. Иако ми се ниси никада одао, признај са-

СУТРА ПОЛАЗИМО У ОТАЏБИНУ...

ОДЛОМАК ИЗ СРПСКЕ ТРИЛОГИЈЕ

СТЕВАНА ЈАКОВЉЕВИЋА

да волео си је и ти. Реци ми то. Онда ћеш још присније бити мој, једини... Видиш ли, та витка девојчица испуњавала је мој живот у тешким бесајним ноћима. На другим маршевима, или на одмору, лежећи нем и усамљен, гледао сам визионерски њен мали лик... Друже, дозволи ми да ти се искриво исповедам. Само теби, једини теби. Она је моја прошлост, једина успомена мога живота, са којом, ево већ три године разговарам, која ме једино прати... Она, мој мали друг... Гордана...

Сутра полазим у отаџбину. Починемо давно очекивану офанзиву. Мозгови ове још непобијене дече поћеће опет да прскају на врелом македонском камену. Докусурићемо и ово мало преосталих живота једне, на мучеништво осушене генерације... Али, шта ћеш? Ми томе нисмо криви, ни ради. Шта ћеш, када

се биа тога сада не иде, кад друкчије не бива!

Дошкан је. Сутра ми треба урани-ти. Кад добијем времена, наставићу даље...

Овај део писма био је доста изгужван и на њему су се видели неки тамни отисци. Принео сам писмо фењери и тада ми се учинило као да видим трагове крви. Рука ми је задрхтала. Обузела ме стрешња и грозничаво слутња. Окретох даље лист. Хартија је била глатка и исписана нечијим, непознатим рукописом. При врху листа, с десне стране, писало је „Шеста француска болница“.

Писмо је гласило:

Поштовани господине,

ИАКО НЕПОЗНАТ, ПИШЕМ ВАМ ПО НАЛОГУ ВАШЕГА. А И СВОГА ДРУГА И ПРИЈАТЕЉА ДРАГОСЛАВА.

ОН ЈЕ ТЕШКО РАЊЕН У ГЛАВУ И СКОРО У БЕСВЕСНОМ СТАЊУ ПРЕНЕСЕН У ШЕСТУ ФРАНЦУСКУ БОЛНИЦУ. ПРИЛИКОМ ПРЕДАЈЕ ЊЕГОВОГ ОДЕЛА БОЛНИЧКОМ МАГАЦИНУ, ПОПИСАЛИ СМО СВЕ СТАВАРИ КОЈЕ СУ СЕ ЗАТЕКЛЕ ПРИ ЊЕМУ. ИЗМЕЂУ ОСТАЛОГ БИЛО ЈЕ И ОВО ПИСМО.

ЊЕГОВА РАНА БИЛА ЈЕ У ПОЧЕТКУ ДОСТА ТЕШКА. НАПРСЛА МУ ЈЕ ЛОБАЊА НА НЕКОЛИКО МЕСТА. ШЛЕМ ГА ЈЕ СПАСИО ОД СИГУРНЕ СМРТИ. АЛИ, ИМА НЕКОЛИКО ДАНА КАКО СЕ ОСЕЋА ДОБРО.

ТАДА СМО МУ ПОКАЗАЛИ НАБЕНО ПИСМО. ЗАМОЛИО МЕ ЈЕ ДА ВАМ ГА ПРАТИМ, ЗАЈЕДНО СА ПРЕПИСОМ ЊЕГОВОГ ДНЕВНИКА. „АКО УМРЕМ, НЕКА ОВО ПИСМО ПРЕДА ЊОЈ (ВИ ЗНАТЕ КОМЕ), А ДНЕВНИК МОЈОЈ МАЈЦИ“.

Не мењајући ни једну реч, препишем дословно дневник ових неколико дана, који су претходили трагичном догађају на Горничеву...

СИНЕ МОЈ ВРАТИО СИ СЕ ТАТИЦЕ, СТИГАО СИ

Ових дана старост је оживела у поносу. Под јесењим сунцем бласала се седина над челом — некадашњих ратова, док су уста шапутала

— Збогом децо!
— Збогом брацо — шапутале су на растанку мајке, очеви, деда и сестре...

На гробу свога сина

сећања на старе ратове и победе.

Слободна земља слави све жртве за слободу, па и ове у којима је наша старост доживела тек данас своју праву радост... У сећањима леже догађаји и део једне прошлости, којој је одузета младост онда, када је на њу највише имала право...

Њена прошлост је почела од рата...

— Збогом сини!
— Збогом оче!
— Збогом мајко!

Дарови, сузе, цвеће и безброј жеља испраћали су гадашњу младост... Тако је једна младост отишла у рат...

Победе повлачења и повлачења носиле су у себи одважност, тугу за завичајем и тугу завичаја.

Мајке су тражиле синове. Носиле им дарове и лепе, чарапе шарене. Али уместо ногу, виђале су отсечене патрљке.

— Жив ми био сине и срећне ти ране — шапутале су усне оне по бојиштима и болницама без суза и плачи.

— Како су наши код куће? — питали су синови нечујно.

— Добро су не брини — одговарале су старице...

Тако су се борили и побеђивали деца и њихови родитељи...

Године су пролазиле у мирису барута, канонада и очекивања у којима је једини сан био: Слобода порођеној земљи...

Јунаштво и тежња су победили. Завичај је очекивао радост и жалост.

— Сини мој, вратио си се.

— Татице наш стигао си.

— Брацо наш дошао си! — нестрљиво су лицали родитељи, деца и сестре. Али, у рат сви одлазе и сви се на њега не враћају. Умрети

ЛОВ И РИБОЛОВ

Институт за научна испитивања у ловству ФНРЈ у заједници са Шумским газдинством и Ловачким савезом из Краљева недавно су организовали отстрел срнеће дивљачи у државним ловиштима Гоч — Столови у циљу испитивања здравственог стања.

Поред прегледа здравственог стања уочено је да је њихова тежина нешто испод нормалне и да би засађивањем култура, подизањем хранилишта за зимску храну била постигнута нормална тежина.

У ловиштима ловачких друштава Рацка, Ушће, Лаћевци, Врњачка Бања и Краљево извршени су отстрели зечева због појаве туларемије.

Прегледом је утврђено да зечеви у нашим ловиштима нису оболели од ове болести и да ће њихов отстрел у овој години бити одобрен.

*

У Краљеву ће се 21. ов. месеца одржати регионално саветовање претставника СЛС-а: Пријемоља, Т. Ужица, Чачка, Н. Пазара, Крушевца, Крагујевца и Краљева. На дневном реду налазе се: перспективни планови развоја ловне привреде, стање дивљачи у ловиштима, болести дивљачи, пропаганда ловства и остала текућа проблематика.

*

Удружење спортских риболоваца у Краљеву поред извидних успеха које је постигло борисе

и са проблемима са чије је решавање потребно ангажовање већег броја чланова. Недавно формирање секција у Врби, Лаћевцима и Витановцу помоћи ће да се унапредити спортски риболов и спречи динамиташтво и беспоравно изловљавање.

Вредно је истаћи да су риболовци из Врбе већ одлучили да у свом селу подигну мало мрестилиште за шарана а у пројекту је израдања великог рибњака који ће снабдевати становништво шараном а и комуни дојети знатне користи. НОО Врба и председник Радомир Миленковић показали су пуно разумевање и уједно обећали земљиште за мрестилиште и рибњак.

Ловци из Лаћевца

за отаџбину је највећа смрт...

Уз песму се одлазило, с песмом и чежњом се ратовало, поред песме и суза се дочекивало...

Између суза и радости понос је увек био јачи.

Земља, која се бранила знала је да побеђује...

Данас понекада деца запитају нашу старост:

— Деко, када је било најтеже?
— У рату, соколе мој!
Или родитеље своје:
— Оче, када ти је било најтеже?
— У револуцији сине мој!

Слободна земља поштује и слави све жртве за слободу. У сећањима ратова озањају наше младости, чија су херојста и жртве увек побеђивали...

М. М. С.

БИОСКОП СУТЈЕСКА

Од 19—21 септембра:

„Абдула велики“

Филм у боји енглеско египатске копродукције. У гл. ул. Грегори Радоф и Кеј Кеидел.

Од 23—25 септембра:

„Преко многих река“

Амерички филм у боји. У гл. ул.: Елеонор Паркер и Роберт Тејлор

БИОСКОП „РИБНИЦА“

Од 19—22 септембра:

„Пут у Холливуд“

Амерички музички филм у боји. У гл. ул.: Дорис Деј.

БИОСКОП НАРОДНОГ УНИВЕРЗИТЕТА

„Ево нас опет“

Дански филм.

(19 септембра у Жичи у 20 час., 20 септембра у Обрви у 20 час., 21 септембра у Витановцу у 20 час. и 22 септембра у Краљеву у 19,30 часова).

КОНЦЕРТ београдске филхармоније под управом Крешимира Барановића и Живојина Здравко вића. Солиста на виолини Бранко Пајевић. У недељу вече у 20 час. у Позоришту на Тргу Маршала Тита.

ДЕЖУРНА АПОТЕКА

Од 20—27 септембра:

„Прва народна“

у улици Октобарских жртва.

СПОРТ

ТРЕЋЕ КОЛО ПРВЕНСТВА КРАЉЕВАЧКОГ ФУТБАЛСКОГ ПОТСАВЕЗА ВЕЛИКЕ ИЗМЕНЕ У СРЕДИНИ ТАБЕЛЕ

Трећа победа Гоча — Магнохром други — Двоцифрен резултат у Опланићима — Хајдук кажњен

Прошлонедељни резултати у Првом разреду првенства КФП донели су битне измене у средини табеле. Магнохром је после победе над Хајдуком избио на друго место, а Рас после убедљиве победе над Текстилом попео се са шестог на треће место. Велики скок на табели такође је направио Бана из Рашке који се са 11 места обрео на седмо. Будућност је претрпела праву катастрофу у Рашкој, али према игри не би било изненађење да је резултат и 7:2 за госте који су пропустили многе повољне шансе. Најзрелија је била

она код стања 3:2 за Бана, када је један навални играч Будућности са два метра промашио празан гол рашчана!

Дерби у Краљеву између Локомотиве и Младости завршио се ремијем, док је Ц. Звезда забележила прву победу над Ватрогасцем који је још увек без бодова на задњем месту табеле. Гоч није победио. Овог пута жртва врњачана је био Рудар из Баљеваца. Са једним бодом разлике Гоч се и даље налази на челу табеле.

Младост — Расина 10:0: Права киша голова боље тима над слабијим гостима који су играли са неколико резерви.

Напредак — Рајовац 7:2: Гости су играли потпуно посређену улогу и само с времена на време успевали су да пруже отпор далеко бољој екипи домаћих.

Црвена Застава — Морава 2:1: Прво полувреме је протекло у фер игри, док су у наставку нервозни гости заоштрили игру и почели да иг-

лево: Занатлија — Ласта. У другој групи се састају: Врба: Мл. Борац — Младост; Мрсац: Морава — Борац; Обрва: Рајовац — Ц. Застава; Ратина: Полет Напредак; Ново Село: Расина — Жича.

Четврто коло 21 септембра 1958 г.

Текстилац — Локомотива
Младост — Рас
Ватрогасац — Хајдук
Рудар — Црвена Звезда
Будућност — Гоч
Магнохром — Бана

КАЖЊЕНИ ХАЈДУК И ЦРВЕНА ЗВЕЗДА

Управни одбор фудбалског потсавета Краљева, одржао је у уторак састанак на коме је расправљао ситуацију поводом нереди који се доде сию на игралишту ф. к. Хајдука у Јарчујаку на дан 31-ВП-1958 и ф. к. Црвене Звезде из Матарушке бање која је на утакмици са ф. к. Младост из Краљева ставио у тим играча који није имао прво наступа.

Управни одбор Потсавета је донео одлуком којом је ф. к. Хајдука казни новчаном казном у износу од 10.000. — динара и забраном одигравања утакмица на његовом терену у трајању од 15 дана, док је ф. к. Црвену Звезду казни новчаном казном од 3.000. — динара.

КРАЉЕВАЧКИ ВОЗАЧИ НА ОЦЕНСКОЈ ВОЖЊИ КРОЗ СРБИЈУ

На оцеској моторциклистичкој вожњи за првенство Србије која траје два дана на стази од Свето зарева до Ниша у дужини од 358 километара учествују четири возача из Краљева. Момчило Глишовић као вођа екипе, Живојин Костић, Радмиле Аксентијевић и Проко

Дрвни Комбинат „ЈАСЕН“ Краљево

КУПУЈЕ

веће количине тополових и липових трупаца. За сва обавештења обратити се комерцијалном сектору. Хајдук Вељкова број 12

МАЛИ ОГЛАСИ

ЗАХВАЛНИЦА

Захваљујемо се лекарима гинеколошког одељења који ме спасише сигурне смрти. — Живка Николић из Краљева.

ЗАХВАЉУЈЕМ се радницима предузећа „Магнохром“ као и синдикалној подружници на помоћи и разумевану које су ми указали приликом украденог новца.

Љубинка Петровић

ОБАВЕШТЕЊЕ

Годишња скупштина удружења Резервних официра општине Краљево одржаће се на дан 2 октобра 1958 године у дому ЈНА у Краљеву. Почетак рада у 17 час. по подне

МЕЊАМ СТАН у Рибници од две собе, кухиње, шпаназа и засебног дворништа са баном од 4 ара за одговарајући у Краљеву, без баште. Владета Луковић — Рибница Мирослава Андрића бр. 6

МЕЊАМ једноспобни стан у Трстенику за одговарајући у Краљеву. Рајко Ристић, Транспортно предузеће — Краљево.

ПРОДАЈЕМ ловачку пушку калибра 16 орозару. Обратити се ловачком Удружењу.

ОГЛАШАВАМ неважећим изгубље но сведочанство четвртог разреда основне школе. — Живота Бугариновић — Ново Село.

ОБАВЕШТЕЊЕ

У четвртак 25-IX-1958 године у сали „Клара“ одржаће се проширени пленум Удружења књиговођа на коме ће се третирати питање доквалификација књиговотствених кадрова у нашем срезу. Почетак у 18 часова. Удружење књиговођа, Краљево

ДЕРБИ БЕЗ ОДЛУКЕ

ЛОКОМОТИВА...2 МЛАДОСТ...2

Игралиште Слоге. Време лепо и пријатно за игру. Гледалаца 500. Су дна Луковић (Краљево). Стрелци: Савић у 17 и Јањић у 44 за Локомотиву, а Младеновић у 3 и Соро у 56' за Младост.

Локомотива: Радовић — Букумира Нешковић I — Кампороц, Миловић, Нешковић I — Јањић, Савић, Селеш, Миловановић, Миздраковић.

Младост: Костић — Рашовић, Жегарац — Филиповић, Стијаковић, Вељковић — Арнаутовић, Младеновић, Благојевић, Теодоровић, Соро.

У веома оштрој а на моменте и грубој игри у недељу је Младост сасвим заслужено одузела један бод Локомотиви на њеном терену. Док је Локомотива у првом делу игре била боља и надмоћнија када је резултат гласно 2:1 за домаће, Младост је била надмоћнија и хомогенија екипа са бољом кондицијом у игром полувремену.

КАРАЂОРЂЕ И МЛАДОСТ НА ЧЕЛУ ТАБЕЛА

Друго коло првенства КФП у обе групе другог разреда протекло је углавном мирно и без неких изненађења. Карађорђе је забележио високу победу над новајлијом ЧСК-ом од 7:0, као и Младост из Опланића над Расином од 10:0. Оволики број голова довео је оба клуба на челу табеле. Гружа и Шумадија претрпели су пораз на својим теренима, док су Ласта, Напредак и Жича играле нерешено пред својом публиком.

Савет за просвету и културу Сре за Краљево у заједници са Општом болницом у Краљеву расписује

КОНКУРС

За упис ученица у први разред Средње медицинске школе у Краљеву.
Кандидаткиње морају испуњавати следеће услове: да су завршиле 6 разреда гимназије, да нису старије од 19 година и да су телесно и духовно здраве.

За конкурс су потребна следећа документа: пријава таксирана са 30 динара т. марке, сведочанство о завршеном шестом разреду гимназије, извод из књиге рођених и лекарско уверење.
Пријаве се подносе управи Опште болнице у Краљеву до закључно са 26 септембром.

Шумско газдинство Краљево врши

ПРОДАЈУ

следећих основних средстава
1 ком. струг „Франц Јозеф“ величина 70 x 2400 мм
1 ком. вертикална глодалица са округлим столом од 650 мм
2 ком. коњска кола — секција Краљево
1 ком. чезе коњске — секција Краљево
1 ком. коњска кола — секција Рашка
Сва обавештења могу се добити на горњу адресу или на телефон 12 и 99.

РЕЗУЛТАТИ ПРВЕ ГРУПЕ П РАЗРЕДА:

Карађорђе — ЧСК 7:0; Ласта (В) — Морава (С) 1:1; Шумадија (Ш) — Рудар (У) 1:2; Напредак (Ч) — Занатлија (К) 3:3; Гружа (В) — Пролетер (П) 0:1.

Карађорђе ЧСК 7:0: Лепа игра у којој су играчи Карађорђе у техничком погледу надвисли противнике и заслужено однели високу победу.

Ласта — Морава 1:1: После равноправне игре бодови су равноправно подељени. Домаћи су на моменте играле преоштро, што технички бољи и хомогенији гости нису прихватили.

Шумадија — Радник 1:2: Жива утакмица. Победа је заслужено припадала ефикаснијим гостима. Играло се фер, али и пожртвовано све до краја утакмице.

Напредак — Занатлија 3:3: У типичној првенственој и фер игри гости су успели да извукну нерешен резултат у Чибуклеву.

Гружа — Пролетер 0:1: Домаћи нису умели да искористе надмоћност у првом полувремену као и предност свог терена и публике. У другом делу игре гости су реализовали једну од многих шанси и на тај начин однели оба бода из Витановца. Најбољи на терену био је голман гостију.

На челу табеле налази се Карађорђе са 4 бода, затим Радник са 4, Морава и Занатлија са 3, Пролетер и Напредак са 2, Ласта и Гружа са 1 и Шумадија и ЧСК без бодова.

РЕЗУЛТАТИ ДРУГОГ КОЛА П ГРУПЕ П РАЗРЕДА КФП: Опланићи: Младост — Расина 10:0; Д. Працац — Напредак — Рајовац 7:2; Лађевић: Ц. Застава — Морава (М) 2:1; Адрани: Борац — Мл. Борац 3:2; Жича: Жича — Полет (Р) 2:2

Конкурсна комисија Шумског газдинства у Краљеву расписује

КОНКУРС

за пријем у службу једног канцеларског службеника, за рад у Шумску секцију Ушће.
Услов: непотпуна средња школа. Плата по Закону о јавним службеницима.

Средња економска школа из Краљева расписује

НАКНАДНИ КОНКУРС

За пријем још 10 (десет) ученика-ца у први разред Средње економске школе.
Потребна документа поднети одмах, док ће се пријемни испити обавити 23 септембра 1958 г.
Управа СЕШ-Краљево

УПРАВНИ ОДБОР ЗЕМЉОРАДНИЧКЕ ЗАДРУГЕ У БАЉЕВЦУ НА ИБРУ

На основу члана 53 става 5 Уредбе о Земљорадничким задругама Сл. лист ФНРЈ бр. 18—58 и сагласности О.С. 33. Краљево број 1089—58.

РАСПИСУЈЕ ЈАВНУ ПРОДАЈУ Основних средстава и ситног инвентара угоститељства и кројачке раднице и то:

- 1. Кафанских столова 25 комада
- 2. Кафанских столица 50 комада
- 3. Кафански креденац 1 комад
- 4. Шанк (келерај) 2 комада
- 5. Бурад хрстова од 500 литара 3 комада
- 6. Бурад хрстова од 100 литара 2 комада
- 7. Манган (роштиљ) 1 комад
- 8. Цабар од 200 килограма 1 комад
- 9. Остали ситан инвентар кафански
- 10. Шиваћа машина „ВЕРИТЕ С“ 1 комад
- 11. Шиваћа машина „СИНГЕР“ 1 комад
- 12. Пегла жарна 1 комад

Продаја ће се извршити на дан 28 септембра 1958 године у 12 часова а у дворништу ове зграде.

Право на куповину имају првенствено привредне и задружне организације. Средства се могу видети сваког дана код ове задруге од 7—15 часова.

Управни одбор 33 Баљевац на Ибру

БЛАГОЈЕВИЋ „МЛАДОСТ“

Табела I групе после III кола:

1. Гоч	3	3	0	0	7:2	6
2. Магнохром	3	2	1	0	10:6	5
3. Рас	3	2	1	0	13:2	4
4. Младост	3	1	2	0	9:5	4
5. Локомотива	3	1	0	2	5:3	3
6. Текстилац	3	1	1	1	8:7	3
7. Бана	3	1	1	1	11:10	3
8. Ц. Звезда	3	1	1	1	5:8	3
9. Будућност	3	1	1	1	8:12	3
10. Хајдук	3	0	1	2	4:7	1
11. Рудар	3	0	2	1	1:6	1
12. Ватрогасац	3	0	0	3	2:14	0

РЕЗУЛТАТИ III КОЛА: Н. Пазар: Рас — Текстилац 3:0; Рашка: Бана — Будућност 7:2; Краљево: Локомотива — Младост 2:2; В. Бања: Гоч — Рудар 3:0; М. Бања: Ц. Звезда — Ватрогасац 2:1; Краљево: Магнохром — Хајдук 4:2.

Управни одбор трговачког предузећа „Прехрана“ у Краљеву расписује

КОНКУРС

за следећа радна места, и то:

- 1. Шефа комерцијалног отсека
- 2. Пословођу радње (медикатске групе)

Услови: за Шефа комерцијалне службе; висококвалификовани радник у трговини са 5 година радног стажа, или квалификовани радник у трговини преко 10 година радног стажа. Обавезно је по знавањем пословања са воћем и поврћем и колонијално-прехрамбеним артиклима.

За пословођу радње; квалификовани радник у трговини са најмање 10 година праксе у трговини са пољопривредним и прехрамбеним артиклима.

Молбе таксиране са 30 динара државне и 20 динара општинске таксе, подносе се Управном одбору овог предузећа у року од 15 дана од дана објављивања конкурса.

Предузеће се налази у улици Обилићева број 34.

Управа за Водопривреду НРС Београд

расписује

КОНКУРС

За потпуно радних места у Хидротехничком одељку у Краљеву и то:

- 1) Једног пристава, Хидротехничара.
- 2) Једног дактилографа I класе

УСЛОВИ:

Под 1) средња техничка школа, хидротехничког смера и поло жени државни испит.

Под 2) положени државни испит за дактилографа прве класе и дужином праксом.

Основна и положена плата по Закону о јавним службеницима. Спуњање на дужност од I-X-58 године.

Молбе са описом досадашњег рада слати на адресу Управа водопривреде НРС — Маршала Тита број 14—Београд најкасније до краја септембра.

За ближа обавештења обратити се Хидротехничком одељку — Цара Душана број 31-Краљево, телефон 88.